

EUROPEES PARLEMENT

2009 - 2014

Zittingsdocument

23.11.2010

B7-0674/2010

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van een verklaring van de vicevoorzitter van de Commissie / hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid

ingediend overeenkomstig artikel 110, lid 2, van het Reglement
over Oekraïne

Adina-Ioana Vălean, Siiri Oviir, Johannes Cornelis van Baalen, Jelko Kacin, Marielle De Sarnez
namens de ALDE-Fractie

RE\840594NL.doc

PE450.490v01-00

NL

In verscheidenheid verenigd

NL

Resolutie van het Europees Parlement over Oekraïne

Het Europees Parlement,

- onder verwijzing naar zijn eerdere resoluties over Oekraïne,
 - gezien de gezamenlijke verklaring die op 22 november 2010 is aangenomen op de top EU-Oekraïne in Brussel,
 - gezien de slotverklaring en de aanbevelingen die zijn uitgebracht na afloop van de vijftiende bijeenkomst van het parlementair samenwerkingscomité EU-Oekraïne op 4 en 5 november 2010 in Kiev en Odessa,
 - gezien het verslag van de delegatie van het Europees Parlement naar Oekraïne, bestaande uit leden van het Parlementair Samenwerkingscomité EU-Oekraïne, voor de waarneming van de plaatselijke en regionale verkiezingen van 31 oktober 2010,
 - onder verwijzing naar resolutie 1755 van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa over de werking van de democratische instellingen in Oekraïne, die op 5 oktober 2010 is goedgekeurd,
 - gezien de conclusies van de Europese Raad over Oekraïne van 16 september 2010,
 - gezien het verslag van het comité van toezicht van de Parlementaire Vergadering van de Raad van Europa, dat op 9 september 2010 is goedgekeurd,
 - gezien de wijzigingen in de kieswet die het Oekraïense parlement in augustus 2010 heeft goedgekeurd,
 - gezien de gezamenlijke verklaring over het oostelijke partnerschap dat op 7 mei 2009 in Praag werd gelanceerd,
 - gezien de partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst (PSO) tussen de Europese Unie en Oekraïne, die op 1 maart 1998 in werking is getreden, en de lopende onderhandelingen over een associatieovereenkomst die in de plaats moet komen van de PSO,
 - gelet op artikel 110, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat Oekraïne voor de EU een Europees land van strategisch belang is; overwegende dat Oekraïne door zijn grootte, hulpbronnen, bevolking en geografische ligging een onderscheidende positie inneemt in Europa en een bepalende regionale speler is, en overwegende dat Oekraïne door zijn rol bij de doorvoer van energiebronnen van cruciaal belang is voor de veiligheid van de energievoorziening in de Europese Unie,
- B. overwegende dat zowel de president van Oekraïne, Viktor Janoekovitsj, als het Oekraïense parlement (de Verchovna Rada) de wil van Oekraïne om toe te treden tot de

EU hebben bevestigd,

- C. overwegende dat er beweerd wordt dat democratische vrijheden zoals de vrijheid van vergadering, de vrijheid van meningsuiting en de mediavrijheid de afgelopen maanden onder druk zijn komen te staan, overwegende dat corruptie wijdverspreid is en systematisch blijft voorkomen,
- D. overwegende dat er sinds de presidentsverkiezingen steeds zorgwekkender aanwijzingen zijn voor een uitholling van de democratie en het pluralisme, zoals met name blijkt uit de behandeling van sommige ngo's en uit individuele klachten van journalisten over pressie vanwege hun uitgevers of door eigenaars van mediakanalen om over bepaalde feiten al dan niet verslag uit te brengen, alsook uit de toegenomen en politiek geïnspireerde activiteiten van de Oekraïense veiligheidsdienst en het misbruik van administratieve en gerechtelijke middelen voor politieke doeleinden,
- E. overwegende dat de OVSE-vertegenwoordiger voor mediavrijheid op 13 oktober 2010 heeft verklaard dat Oekraïne een grote mate van mediavrijheid heeft bereikt maar dringend maatregelen moet nemen om deze vrijheid te waarborgen, en de Oekraïense regering heeft verzocht af te zien van pogingen om media-inhoud te beïnvloeden of te censureren, in overeenstemming met de internationale normen inzake mediavrijheid en de beloften betreffende mediavrijheid die Oekraïne in het kader van de OVSE heeft gedaan,
- F. overwegende dat het presidentieel regeringsstelsel door de uitspraak van het Oekraïense Constitutionele Hof van 1 oktober 2010 in ere is hersteld; overwegende dat de totstandbrenging van een democratisch, efficiënt en duurzaam systeem van wederzijdse controles en tegenwichten een prioriteit moet blijven en dat het proces om dit te verwezenlijken open, inclusief en toegankelijk moet zijn voor alle politieke partijen en actoren in Oekraïne,
- G. overwegende dat verscheidende internationale actoren en maatschappelijke organisaties kritiek hebben geuit op de organisatie en het verloop van de gemeentelijke en regionale verkiezingen van 31 oktober 2010;
- H. overwegende dat de Oekraïense overheid een aantal belangrijke hervormingen heeft doorgevoerd, zoals een wet ter hervorming van de aardgassector, en dat Oekraïne het protocol inzake zijn toetreding tot het Verdrag van de Energiegemeenschap heeft ondertekend,
- I. overwegende dat de veertiende topbijeenkomst EU-Oekraïne op 22 november 2010 in Brussel tot verdere ontwikkelingen op het vlak van bilaterale samenwerking heeft geleid, met name de goedkeuring van het actieplan voor versoepeling van de visumverlening en de ondertekening van een protocol bij de huidige partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst dat Oekraïne toelaat deel te nemen aan EU-programma's,
- 1. onderstreept dat Oekraïne sterke historische, culturele en economische banden heeft met de Europese Unie, dat het een van de belangrijkste partners is in de oostelijke nabuurschapsomgeving van de Unie, en dat het een aanzienlijke invloed uitoefent op de veiligheid, stabiliteit en welvaart van het hele continent;

2. brengt in herinnering dat de betrekkingen tussen de EU en Oekraïne gebaseerd zijn op gemeenschappelijke waarden en een gedeelde geschiedenis, en dat de EU de Europese ambities van Oekraïne heeft erkend en zich verheugt over de keuze van Oekraïne voor Europa; merkt op dat de diepgang van de betrekkingen tussen de EU en Oekraïne zullen afhangen van de doorvoering van hervormingen en de verdere consolidering van gemeenschappelijke waarden;
3. neemt nota van de recente constitutionele ontwikkelingen in Oekraïne; vraagt de Oekraïense overheid ervoor te zorgen dat de aan de gang zijnde hervorming van de grondwet zich op een meer inclusieve en ruimere manier ontwikkelt en wordt voortgezet in nauwe samenwerking met de Europese Commissie voor democratie middels het recht (de Commissie van Venetië) van de Raad van Europa;
4. beklemtoont dat samenwerking met de Commissie van Venetië van cruciaal belang is om ervoor te zorgen dat de wetgevingshervormingen die op dit moment worden voorbereid, volledig in overeenstemming zijn met de Europese normen en waarden; verzoekt alle relevante politieke belanghebbenden, regering en oppositie inbegrepen, aan dit proces mee te werken;
5. is ingenomen met de ingrijpende hervormingen die Oekraïne heeft doorgevoerd, met name op economisch vlak; accepteert de met het IMF bereikte overeenkomst over een bijstandslening voor Oekraïne op basis van een macro-economisch stabiliteitsprogramma;
6. maakt zich zorgen over het groeiende aantal geloofwaardige meldingen over ondermijningen van de grondrechten en de fundamentele vrijheden; dringt er bij de autoriteiten op aan alle meldingen van inbreuken op rechten en vrijheden grondig te onderzoeken, plegers van dergelijke schendingen te vervolgen en geïdentificeerde overtredingen te verhelpen;
7. vraagt de Oekraïense overheid met aandrang de rol en de klaarblijkelijke inmenging van de Oekraïense staatsveiligheidsdiensten (SBU) in de binnenlandse politiek te onderzoeken; is van oordeel dat de wet inzake veiligheidsdiensten en met name de bepalingen die de SBU de bevoegdheid verlenen om gewone strafonderzoeken uit te voeren, grondig moeten worden herzien en volledig in overeenstemming moeten worden gebracht met de Europese normen; is ongerust over het belangenconflict rond het hoofd van de SBU, de heer Chorosjkovski, die namelijk ook lid is van de Hoge Raad voor Justitie en een invloedrijk zakenman in Oekraïne, en wiens financiële bezittingen een grote invloed hebben op het openbare leven;
8. is ontmoedigd door de zichtbare achteruitgang op het vlak van de eerbiediging van de democratische vrijheden en beloften in Oekraïne, die onder meer tot uiting is gekomen bij de gemeentelijke en regionale verkiezingen op 31 oktober 2010; vraagt de overheid actie te ondernemen naar aanleiding van de talrijke berichten over vooringenomen verkiezingscomités, selectieve registratie van kandidaten door de territoriale verkiezingscomités, intimidatie van kandidaten uit de oppositie en onvoldoende toezicht op de beveiliging van de stembiljetten;
9. is het er mee eens dat het verkiezingskader verbetering behoeft en ziet bemoedigende tekenen in het werk ter vaststelling van een ontwerp voor een nieuwe kieswet dat in

samenwerking met deskundigen van de EU en de OVSE wordt verricht; onderstreept dat doorzichtigheid van het verkiezingsproces een helder wettelijk kader vergt; verzoekt de Oekraïense autoriteiten om te zorgen voor een tijdige afronding van de wetgeving, ruim vóór de parlementsverkiezingen in 2012;

10. is ingenomen met het actieplan voor versoepeling van de visumverlening voor Oekraïne, zoals overeengekomen op de 14de topbijeenkomst EU-Oekraïne van 22 november 2010; ziet het actieplan als een praktisch instrument om vooruitgang te bereiken bij essentiële hervormingen op de desbetreffende gebieden, en is van mening dat met name de consolidatie van de rechtsstaat en de eerbiediging van de fundamentele vrijheden van cruciaal belang zijn om de ijkpunten voor de visumliberalisering te halen op het vlak van de openbare orde en veiligheid en op het vlak van buitenlandse betrekkingen; vraagt dat de Europese Commissie de Oekraïense autoriteiten bijstaat in hun streven naar visumliberalisering;
11. verheugt zich over de ondertekening van het protocol bij de huidige partnerschaps- en samenwerkingsovereenkomst dat Oekraïne toelaat deel te nemen aan EU-programma's met betrekking tot handel en ondernemerschap, energie, informatie, communicatie en technologie;
12. beschouwt de vooruitgang in het onderhandelingsproces over de associatieovereenkomst tussen de EU en Oekraïne, met name de vergaande en veelomvattende vrijhandelszone-aspecten ervan (Deep and Comprehensive Free Trade Area - DCFTA), als bemoedigend; stelt vast dat de afronding van de onderhandelingen over de overeenkomst afhangt van de vraag of Oekraïne in staat en bereid is om te zorgen voor harmonisatie met de regelgeving van de Europese Unie; waarschuwt voor de mogelijkheid dat Oekraïne terugkrabbelt voor wat de tijdens de onderhandelingen overeengekomen verbintenissen op het vlak van handel en energie betreft;
13. toont zich bezorgd over de verslechtering van het bedrijfsklimaat in Oekraïne; is van oordeel dat Oekraïne de kans heeft laten voorbijgaan om iets te doen aan corruptie, ondoorzichtige belasting- en douanestelsels, het ontbreken van een onafhankelijke rechterlijke macht en een betrouwbaar rechtskader en de overheersende aanwezigheid van oligarchische belangengroepen in diverse bedrijfssectoren, en meent dat deze wantoestanden de intensivering van de handelsbetrekkingen tussen de EU en Oekraïne in de weg staan;
14. maakt zich zorgen over recente ontwikkelingen die de mediavrijheid en het mediapluralisme zouden kunnen ondermijnen; verzoekt de autoriteiten met klem al het nodige te doen om deze essentiële aspecten van een democratische samenleving te verdedigen en af te zien van pogingen om direct of indirect invloed uit te oefenen op de inhoud van de berichtgeving in de nationale media; onderstreept dat een herziening van de wetgeving inzake de mediasector dringend noodzakelijk is, en is daarom verheugd over een recent voorstel voor de invoering van een publiek omroepbestel in Oekraïne; is ingenomen met de publiek gedane toezegging van de Oekraïense autoriteiten dat het wettelijke kader dat voor de oprichting van een publieke omroep nodig is, aan het eind van het jaar zal voltooid zijn; dringt er bij de autoriteiten op aan ervoor te zorgen dat rechtszaken niet resulteren in de selectieve intrekking van uitzendfrequenties en alle

besluiten of benoemingen die tot belangenconflicten zouden kunnen leiden, opnieuw tegen het licht te houden;

15. verzoekt de regering van Oekraïne de wetgeving inzake mediavrijheid aan te passen aan de OVSE-normen, en wijst erop dat een vastberaden optreden in dit opzicht de kandidatuur van Oekraïne voor het fungerend voorzitterschap van de OVSE voor 2013 meer gewicht zou verlenen;
16. vraagt dat de Oekraïense autoriteiten beter hun best doen om corruptie te bestrijden en verwacht in dit verband dat positieve politieke verklaringen zullen worden gevolgd door beslissende corruptiebestrijdingsmaatregelen op alle niveaus; uit zijn teleurstelling over het feit dat het Oekraïense parlement amendementen op de nieuwe wet inzake openbare aanbestedingen heeft aangenomen waarmee goederen, werken en diensten die zijn geleverd met het oog op het Europees kampioenschap voetbal in Oekraïne in 2012 van de toepassingsfeer van deze wet worden uitgesloten;
17. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de Raad, de Commissie, de regeringen van de lidstaten, de president, de regering en het parlement van Oekraïne en de parlementaire vergaderingen van de Raad van Europa en de OVSE.